

1. Úvod do kurzu

SANb1008/ SANb1016 Politická a ekonomická antropologie

20.2.2024, 10:00-11:40, U35

Kateřina Čanigová

- Každý si vyberte 1-3 lístky.
- Jaké je vaše jméno, jak vás mám oslovovat, jaký obor studujete, v jakém imatrikulačním ročníku?

- Co je dle vás politická antropologie? Jak byste jí definovaly*í?
- Jaká témata řeší? Najděte jich min. 5
- Jaký je rozdíl mezi politologií a politickou antropologií?
- K čemu politická antropologie slouží, jaký má smysl?

Co je dle vás politická antropologie?

- zkoumá příčiny politických vztahů, jednání, idejí a ideologií v kontextu procesu historického formování světového systému.
- Zkoumá politiku jako jednání konkrétních lidí - ať už jde o šamany, prezidenty nebo předsedy hasičských sborů – jak využívají dovednosti a strategie k dosažení mocenských cílů.
- Sociální a kulturní kontext polit. vztahy, činy, myšlenky
- Alternativa k politologii a sociologii.

Změnila se témata, která politická antropo řeší

affective states	identita
po socialismu	imaginativní národy
občanství	infra politika
kosmopolitanství	mafie
rozvoj	militarizace
vymístění	neoliberalismus
feminismus	populární justice
gender rasa a třída	postkolonialismus
genetické občanství	mocenské topografie
globální město	rasové technologie
globalizace,	svrchovanost
vládnoucí státy	transnacionální občanská společnost
hegemonie	transnacionalita
lidská práva	

Thomassen přidává dalších 28 témat

aliance	krize	demokracie
byrokracie	volby	elity
kasty	hierarchie	právo
civilizace	leadership	mimeship (mimetic crisis)
klany	modernita	mýtus
zločin	kingship	patron-client vztahy
trestání	resistence	segmentace
chudoba	náboženství a politika	revoluce
rituální politika	tribální politika	násilí
válka		

Obsah kurzu

- 5 kreditů – SANb1016 23/24 – 1. a 2. semestr studia
- 6 kreditů – SANb1008 – imatrikulační ročníky 22/23 a starší – 4. semestr studia, pouze SAN
- Nelze mít zapsány oba kurzy

- Thomassen. B. 2008. „What Kind of Political Anthropology“, *International Political Anthropology* 1(2): 263-274

”From stateless anthropology to an anthropology in and of the state”

zatímco skoro století (od 1860 do 1960 cca) se politická antropologie zaměřovala na nestátní společnosti, **od 60. let studium více**

komplexních sociálních nastavení - přítomnost státu, byrokracií a trhů začala být mnohem více etnograficky zkoumána

60. a 70. léta - antropologická investigace - **obrat k výzkumu komplexních společností** udělal antropologii více politickou - předmětem výzkumu v jednotlivých územích jsou státy a trhy)

-> antropologické výzkumy se zaměřují na širší sociální, ekonomické a politické struktury, politická témata jako hlavní zaměření studií ->

1, výzkum politických fenoménů které se nachází mimo státem regulovanou sféru - patron-client vztahy, tribální politická organizace

2, začal se pomalu vyvíjet zájem o disciplinaci států a jejich institucí - a formální a neformální instituce

- 1980 -> Reflexivní obrat v (politické) antropologii – posun v chápání moci mimo a za státní suverenitu – nově se zaměřuje na reprezentaci a symbolickou moc
- tendence nadužívání fráze the “politics of” gender, rasy, identity, reprodukce, občanství, genů, prostoru a místa, státu, storytellingu, globalizace... - odkazuje na to, že svět je politizován
- odklon od “staré” politické antropologie 20. století rozkol mezi klasickou antropologií a politickou antropologií
- Ale s reflexivním obratem nový více sebekritický a reflexivní přístup, návrat ke klasikám, potřeba odkazovat a respektovat historii politické antropologie
- “

Po 80. letech

- Od 80. let vzrůstající pozornost k výzkumu ethnicity, nacionalismu a etnicko-národním konfliktům
- Zaměření na identitu a identitární politiku - definovali disciplinaci - zaměření se na etnicitu a nacionalitu nahrazuje např. oblíbenost kinshipu
- studuje se **nejen stát ale i zahraniční organizace, ale i byrokracie a symbolická a rituální dimenze politiky**
- Antropologie of Policy making -> rozvojová antropologie antropologie rozvoje -> a její kritika - mezinárodní rozvoj pomohl reprodukovat bývalé koloniální mocenské struktury.

Průlomovost dříve poněkud přehlížené liminality Victora Turnera - upozorňuje na to, že bychom se neměli odvracet ani od **tribální a patron-client politiky** (mimostátní hierarchie mezi 2 stranami) -> vzájemná dohoda mezi osobou, která má autoritu, společenské postavení, bohatství nebo jiné osobní zdroje (patron), a jinou osobou, která má prospěch z její podpory nebo vlivu (klient).

Zmiňuje Reného Girarda Gregory Batesona, Marcela Mausse - a jejich práce které upozorňují na politická témata a dimenze, hlavně rozebírá Mausse a jeho přehlížené texty o nacionalismu a národech, analyzoval bolševickou revoluci, ale nebyl za to doceněn

Čas na rekonstrukci alternativních genealogií politické antropologie ale nezapomínat přitom na kořeny sociální antropologie